پراکتیزەکردنی سیستەم .. ئارام ئازاد

سیاسەتی دەوڵەتداری لە پایەکانی کورسیەک دەچێ هەر کاتێک یەکێک لە پایەکان کەوت کورسیەکە بە کار نامێنێ، بەڵام لە هەرێمیکوردستان خراپترین ڕوویداوە، هەر چوار پایەکانی کورسیەکەی هەرێمی کوردستان دەمێکە کەوتوە کەچی حوکم بەهێزتر بووە.

پراکتیزەکردنی سیستەم وڵات لە قەیران دەردەهێنێت کەچی لێرە وایلێهاتوە سیستەم لەسەر ئەساسی خۆگونجاندن لەگەڵ قەیراندادەرێژرێتەوە وایلێهاتووە قەیران بە قەیران دادەپۆشرێ، بەجۆرێکی لێهاتووە گەر بێی بتەوێ باسی شتێکی باش بکەی کە لە ڕابردوونووسەر توانیویەتی دوو دێڕی لەسەر بنوسێ ئێستا مەجالی ئەم دوو دێڕەش نەماوە، لێرە بە دواوە بە ڕاشکاوی لەگەڵ یەک قسە بکەینباشترە. لە کتێبی 1984ی جۆرج ئۆرویل لە یەک لە دێڕەکان دەڵێ (هێز و دەسەڵات بریتیە لە ڕوخاندنی مێشکەکان و دواتر دروستکردنەوەیبەو شێوازی کە خۆت مەبەستتە) ئەوە یەکێکە لە هەرە ئەساسترین ئەو بابەتانەی دونیای ئێستای پێوە سەرقاڵە، مەجالی بیرکردنەوە وهۆشیار بوون بەرەو ئاراستەیەکی زۆر کارەساتبارە ئەویش بە چەندین شێواز بەرجەستەیە یەک لەوان بابەت دروستکردنە بۆ لەبیربردنەوەیبابەتی زۆر کاریگەرتر چونکە وەک وتراوە (ئەوەی لەبەرچاوانە،لەبەر دڵانە) بۆیە بابەتی گەرمیش بە تەئکید کڕیاری زیاترە لە بابەتێک کە چوارمانگ لەوەو پێش ڕوویداوە، ئەم شێوازە تازەیە بۆ چەندین مەبەستی بە دواوەیە و وەک عەرەب وتەنی (لا مفر منه) واتە بە هیچ شێوەیەکدەرباز لێی نییە و ناشبێت، خۆزگە بەشێک بوایە لە فەلسەفە چونکە ئەوکات چەندین کتێب و نامیلکە لە پێناوی هۆشیار بوون لێی بڵاودەکرایەوە، تەبعەن بەشێک لە خەڵک ڕەخنەیان لەم شێوازە هەیە بەڵام ناشزانن کە خۆیان هۆکارن بۆ زووتر بڵاوکردنەوەی بە تایبەت چینیکاسبکاری بازاڕ، جا هەموو ئەوانەی کە باسکران با بهێنینەوە مەیدانی واقیع و بەرجەستەی خۆمان، میللەتی کورد ئەمڕۆ بەشێکە لەم یاریە بەتایبەت لەم چەند ساڵەی دوایی دەسەڵاتی کوردی بۆ ئەوەی چەندین بابەتی زۆر هەنوکەیی و گرنگ لەبیر خەڵک بباتەوە، چەندین جار ئەمشێوازانی بەکارهێناوە جا هەر لە دروستکردنی چەندین بابەت لەوانە پارە سەرف کردن لە سۆشیاڵ میدیا و دروستکردنی چەندین کەسایەتیفەیک یا بە دروستکردنی ڕوداوی

بە ئەنقەست یا بە درێژکردنەوە و گەورەکردنی ڕوداوێکی حاڵەتێکی ڕۆژانە، ئەوانە هەموو مێشکی گەل بەرەولایەکدا لاسەنگ دەکەنەوە کە بە دڵی ئەوانە. سەرلێشێواندن بەشێکە لەم شێوازە، کە ڕوداوێک ڕوویداوە ئایا کێ هۆکارە؟ ئایا پەیوەندی بە کێوەهەیە؟ ئەی هۆکاری ڕودانەکەی چییە؟ ئەگەر بە شێوەیەکی گشتی ئەم پرسیارانە دروست ببن ئەوا دڵنیا بن کەسانێک هەن کە پیشەیانشێواندنی ئەمجۆرە ئەحداسانەیە بە شکلێکی مونەزەم و زیاتریش لە ڕێگەی میدیاوە دەیکەن بە ئەوەی بگاتە هەمومان هەتا ئێرە شتێکیئاساییە چونکە پیشەی ئەوانە، ئەوەی ئاسایی نییە ئەوەیە کە ئەم ڕوداوانە بە مەبەستی لێدانی چەندین کەسایەتی یا گروپ یا فاوندەیشنیگەورە بەکارهێنراوە. کێشەی بنچینەیی ئەوەیە خەڵک لەگەڵ ئەم گێژاوە ڕاهێناوە و هەوڵی ئەوە نادات کە خۆی لێکدانەوەیەکی دروست ومەنتقی بۆ بکا چونکە مەجالی تەفکرینیان نەهێشتەتەوە، بەڵام لەوە تێناگەن کە یەکێک لە بنچینەکانی میدیای لایەندار ئەوەیە (درۆ بکە، درۆ بکە،درۆ بکە، تا باوەڕت پێ دەکەن)ە. ئەی چی بکرێ بۆ ئەوەی بەسەر ئەم شێوازەدا زاڵ بین؟ ئەساسترین خاڵ ئەوەیە کە مرۆق بەهای مرۆقبوونی خۆی بزانێ بە بیرکرجنەوەی تەندروست و مەنتق و هەبوونی ڕای گونجاو لە کاتی گونجاو بۆ هەر بارودۆخ و مەوقیفێک شەرت نیە دەریببڕێ بەڵام شەرتە کە ڕای هەبێ، دێکارت دەڵێ (من بیردەکەمەوە، کەواتە هەم).